

Uppdrag: Tutor

Frida Ahlberg vet hur det känns att vara utanför. Under flera år i lågstadiet utsattes hon för mobbning och utfrysning. I dag är hon tutor – för att kunna hjälpa andra i samma situation.

I **PARGAS GYMNASIUM** är treorna högst i rang och får sitta i den bästa soffan. Tvåorna har en mindre soffgrupp, medan ettorna får så lov att nöja sig med bänkarna i korridoren. Hierarkin är något alla känner till och respekterar, men samtidigt är det en rolig grej.

– En av våra viktigaste uppgifter är att se till att ingen är ensam. Det här kan vara utmanande i en skolbyggnad med många korridorer och flera våningar där det är lätt att gömma sig.

Det säger **Frida Ahlberg**, gymnasiestuderande och tutor.

Hennes egen historia är bekant för alla som jobbar med mobbning. När hon började skolan hade hon inga kompisar och blev så småningom allt mer ensam. Ensamheten utvecklades till utfrysning, och situationen blev så pass jobbig att Frida bytte skola.

I dag mår hon bra och har vänner. Hon trivs med studierna och med sin roll.

– Jag vet hur det känns att vara utanför och därför vill jag vara med och jobba för att andra inte ska råka ut för samma sak. Jag vill vara en trygg person för ettorna.

Tutorverksamheten är relativt ny i Pargas svenska gymnasium. Läraren och tutorhandledaren **Ditte Nordqvist** berättar hur hon och hennes kolleger kände sig rätt usla under den första handledarutbildningen i Tammerfors för några år sedan.

– Det kändes som om alla andra skolor hade hunnit mycket längre än oss. Vi hade ett mobbningsförebyggande team, men ingen desto mer strukturerad verksamhet. Men vi var ivriga att sätta igång och det fanns ett behov, säger hon.

Utanförskap, utfrysning och mobbning förekommer även bland gymnasieelever. Däremot är den svårare att upptäcka. En stor del av de problem som upptäcks hänger med från högstadietiden.

Ditte Nordqvist har ända från början jobbat med att skapa förtroende.

– Att ställa upp som tutor är den viktigaste rollen du kan ha i skolan. Genom att ge eleverna ett stort ansvar känner de sig trygga med mig och varandra, och är bättre rustade att hjälpa andra.

Ditte Nordqvist talar mycket om trivseln och gemenskapen i skolan. Om att skapa en miljö där alla känner sig trygga, sedda och delaktiga. Hon är övertygad om att känslan av gemenskap inte bara gör att man mår bättre utan också har bättre förutsättningar att lyckas med studierna. Hon är själv lärare i religion, livsåskådning, psykologi och filosofi och säger att det ingår i hennes roll att också ta hand om de mänskliga värderingarna i skolan.

SEDAN tutorverksamheten startade har mycket blivit annorlunda. I dag har gymnasiet en kurator på heltid och tutorerna hjälper lärarna att ta hand om nya elever. Enkäter bland eleverna visar att de flesta trivs bra i skolan och att det är väldigt sällsynt med mobbning. Men Ditte Nordqvist är samtidigt medveten om att allt inte syns utåt.

– Utanförskap finns också i vår skola, det är jag övertygad om. Därför försöker jag vara så närvarande som möjligt också under rasterna. Jag jobbar med att aktivt söka upp de som av en eller annan orsak hamnat utanför. Ibland kan det förstås också vara självvalt och det svåra är att veta när man ska ingripa.

DITTE NORDQVIST

Lärare och tutorhandledare

Tutorverksamheten är uppbyggd som ett studieavsnitt och den som deltar i verksamheten kan räkna den till godo som en kurs. Under vårterminen hålls en utbildning på cirka 15–20 timmar, medan det mesta av det praktiska arbetet sker på hösten när de nya eleverna ska lära känna varandra och skolan.

– Men vi är aktiva under hela läsåret. Att vara tutor ger oss ett mandat att våga gå fram till någon som ser ensam ut. Det kan räcka med att säga hej och prata en stund, eller att be honom eller henne hänga med. Tack vare skolningen har vi fått ett bättre spelöga och förhoppningsvis märker vi om något inte står rätt till, säger **Freja Karlsson**.

Freja Karlsson, Frida Ahlberg och **Frida Dahlberg** är tre av skolans tutorer. De säger att skolan har ett rykte om att vara trivsamt och familjärt, och det vill de leva upp till. De flesta elev-

erna är Pargasbor, men här finns också elever från skärgården och Åbo som väljer Pargas uttryckligen för att det är en liten skola.

Freja Karlsson säger att det inte alltid är så lätt att börja i en ny skola. Rutinerna är nya, man förväntas ta mera ansvar för sina studier och man kanske inte känner så många.

– De små sakerna är också viktiga, som att visa var olika klassrum finns och skapa en miljö där det är ok att fråga det man inte vet.

Pargas svenska gymnasium

- Gymnasium med studerande från Pargas, Åbo och skärgården.
- Har cirka 180 elever och 25 lärare.
- Ett centralt tema i skolan är hållbar livsstil och att värna om den unika skärgårdsnaturen.

Vadå tutor?

- En tutor är en av skolans elever som frivilligt ställer upp för att hjälpa till, under handledning av en vuxen.
- I Pargas svenska gymnasium får alla intresserade ettors anmäla sitt intresse för tutorskolningen under vårterminen. Tutorerna är tio stycken varje läsår.
- Tutorernas uppgift är att skapa en god anda och ökad trivsel i skolan.
- Tutorerna samarbetar med skolans studerandekår.

Läs mera

www.folkhalsan.fi/vanelevtutor

www.mll.fi/sv/hemsida/vanelever/

